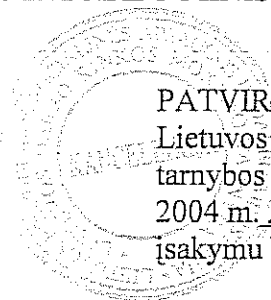

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktorius

2004 m. lapkričio mėn. 22 d.

įsakymu Nr. VIG)-145

**SLĖGINIŲ GAROTIEKIŲ IR KARŠTO VANDENS VAMZDYNŲ
OPERATORIAUS
MOKYMO PROGRAMA**

Programos kodas: 260052213

Suteikiama teisė dirbti slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatoriumi

Mokymo trukmė: 2 savaitės (80 val.)

Minimalus išsilavinimas (kvalifikacija): pagrindinis ir darbo rinkos profesiniame mokyme igyta kvalifikacija

PROGRAMA SUDERINTA:

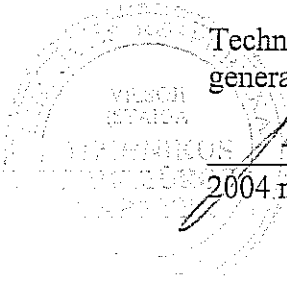
Lietuvos Respublikos Vyriausiasis
valstybinis darbo inspektorius

M. PLUKTAS

2004 m. 08 mėn. 20 d.

Technikos priežiūros tarnybos
generalinis direktorius

J. ŠIMKŪNAS

2004 m. 11 mėn. 16 d.

Darbo rinkos profesinio mokymo programų
ekspertų komisijos išvados:

*Mokymo programa atitinka darbo rinkos profesinio
mokymo bendrosios programos reikalavimus ir tinka
slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatoriumi*

Komisijos pirmininkas

V. Baranauskas

2004 m. lapkričio mėn. 24 d.

MOKYMO PROGRAMOS ANOTACIJA

Mokymo programa skirta slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatorių mokymui. Programos trukmė 2 savaitės, iš kurių 45 valandos skirtos praktiniam mokymui.

Asmenys, besimokydami pagal šią programą, teorinio mokymo metu susipažįsta su norminius aktais darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais, slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų įrengimo ir saugios eksploatacijos taisyklėmis, eksploataciniais reikalavimais. Didžioji teorinio mokymo dalis yra skirta garovamzdžių technologinių schemų nagrinėjimui, vamzdynų registracijai ir paleidimui, supažindinimui su kontrolės matavimo prietaisais, vamzdynų apsauginiais įtaisais.

Praktinio mokymo metu mokiniai išmoksta aptarnauti ir prižiūrėti slėginius garotiekius ir karšto vandens vamzdynus, garo katilus, jų armatūrą, kontrolės matavimo prietaisus, apsauginius įtaisus, naudotis technine dokumentacija. Asmenys, baigę šią programą turi sugebėti įvertinti riziką, dirbant prie slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų bei dirbti laikantis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

Asmenims, baigusiems mokymo programą ir sėkmingai išlaikiusiems egzaminą, išduodami valstybės pripažintas pažymėjimas (kodas 1114) ir atestacinis pažymėjimas.

SUDERINTA

Technikos priežiūros tarnyba

generalinis direktorius

J. SIMKŪNAS

2004 m. 11 mėn. 16 d.

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo

tarnybos direktoriaus

2004 m. lapkričio mėn. 22 d.

įsakymu Nr. V(9)-148

Mokymo programos pavadinimas: **Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatorių**

Mokymo programos kodas: **260052213**

KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

Turi žinoti:

1. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymą ir kitus norminius aktus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais.
2. Slėginių vamzdynų naudojimo taisykles.
3. Savo padalinio garovamzdžių technologinę schemą.
4. Vamzdynų armatūrą, kontrolės matavimo prietaisus.
5. Vamzdynų apsauginius įtaisus.
6. Vamzdynų izoliaciją.
7. Reikalavimus manometrams, aklidangčiams.
8. Technologinio reglamento reikalavimus.
9. Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų eksploatacinius reikalavimus.
10. Aukštos temperatūros poveikį vamzdynų metalui.
11. Reikalavimus vamzdynų atramoms.
12. Saugaus darbo bei priešgaisrinės saugos reikalavimus.

Turi mokėti:

1. Aptarnauti ir prižiūrėti slėginius garotiekius ir karšto vandens vamzdynus, garo katilus, jų armatūrą, kontrolės matavimo prietaisus, apsauginius įtaisus.
2. Naudotis technine dokumentacija.
3. Atlikti vamzdynų registravimą.
4. Nustatyti mechaninius vamzdynų defektus.
5. Naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.
6. Teikti pirmąją pagalbą nukentėjusiam avarijos metu.
7. Nustatyti ir įvertinti riziką darbe bei imtis prevencijos priemonių savo kompetencijos ribose;
8. Laikytis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, dirbant prie slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

2004 m. lapkričio mėn. 22 d.
įsakymu Nr. V19)-148

Mokymo programos pavadinimas: **Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatorius**
Mokymo programos kodas: **260052213**

MOKYMO PLANAS

Eil. Nr.	Temų pavadinimas	Skiriama valandų	
		Viso:	Iš jų prakt.užs.
1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas ir kiti norminiai aktai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais	1	-
2.	Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų įrengimo ir saugios eksploatacijos taisyklių taikymas	2	-
3.	Vamzdynų gamybai naudojamos medžiagos	2	-
4.	Vamzdynų armatūra, kontrolės matavimo prietaisai, apsauginiai įtaisai	3	-
5.	Vamzdynų tiesimas, suvirinimas	2	-
6.	Vamzdynų priėmimas po montavimo darbų, sumontuotų vamzdynų išbandymas, dokumentų pildymas	2	-
7.	Vamzdynų registracija ir techninis patikrinimas	2	-
8.	Vamzdynų paleidimas ir eksploatacija	20	5
9.	Darbuotojų sauga ir sveikata prižiūrint ir eksploatuojant slėginius garotiekius ir karšto vandens vamzdynus	6	-
10.	Praktinis mokymas	40	40
	VISO:	80	45

Žinių tikrinimui skiriama po 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui.

D. Keršienė

UAB „Achemos“ mokymo centras direktorės pavaduotoja

MOKYMUI REIKALINGA:

TEORINIAM MOKYMUI

1. Mokymo klasė su treniruokliu praktiniams užsiėmimams, kuriame turi būti:
 - standartinės atramos vamzdynams,
 - vamzdynas, aprūpintas įrenginiu temperatūrų kompensavimui,
 - reguliuojantys ir redukciniai vožtuvai slėgiui ir debitui reguliuoti,
 - apsauginiai vožtuvai,
 - automatiniai temperatūros ir slėgio matavimo prietaisai,
 - kiekio matavimo prietaisai ir siaurinantys įtaisai (diafragmos),
 - uždaromoji armatūra (atbuliniai vožtuvai, ventiliai, sklendės).
2. Saugos darbe kabinetas, kuriame turi būti asmeninių apsaugos priemonių pavyzdžiai:
 - a. Filtruojančios ir šlanginės dujokaukės;
 - b. Apsauginiai darbo drabužiai;
 - c. Priemonės rankoms apsaugoti;
 - d. Priemonės galvai apsaugoti;
 - e. Priemonės klausai apsaugoti;
 - f. Apsauginiai akiniai;
 - g. Apsauginiai batai, apsaugantys nuo gamybinio užterštumo.
3. Kodoskopas.
4. Diaprojektorius.
5. Mokyklinė lenta, ekranas ir kt. pagalbines priemones.
6. Žemiau (literatūros sąrašė) pateikiamų norminių dokumentų, technologinės dokumentacijos bei literatūros santrauka dėstytojui.
7. Klausimynas bei užduotys savarankiškam darbui ir metodinės literatūros santrauka besimokantiems.
8. Plakatai ar skaidrės programos temoms:
 - a. Garo ir karšto vandens vamzdynų įrengimo ir saugios eksploatacijos taisyklės 5 vnt.
 - b. Vamzdynų gamybos medžiagos 5vnt.
 - c. Vamzdynų armatūra, kontrolės matavimo prietaisai 12 vnt.
 - d. Vamzdynų tiesimas ir bandymas 10 vnt.
 - e. Vamzdynų registravimas, techninis patikrinimas 6 vnt.
 - f. Vamzdynų eksploatacija 15 vnt.
 - g. Darbuotojų sauga ir sveikata 15 vnt.
9. Metodinė literatūra, taisyklės:
 - a. Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklės;
 - b. Slėginių indų naudojimo taisyklės, 2003m.
 - c. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas, 2003m.;
 - d. Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymas, 2004m.;
 - e. Technologiniai reglamentai;
 - f. Kiti norminiai dokumentai, taisyklės reikalaujamos aptarnaujant garotiekus..

PRAKTINIAM MOKYMUI

Praktinis mokymas vykdomas veikiančiame technologiniame įrenginyje, kuriame yra veikiantis katilas-utilizatorius, šilumokaičiai, vyksta vandens garo gamybos procesas bei šilumos mainai, naudojant kaip šildymo agentą karštą vandenį. Turi būti karšto vandens paruošimo įrenginiai ir vykdomas karšto vandens perdavimas vamzdynais į technologinius įrengimus.

Praktinis mokymas mokymo įstaigoje (įmonėje, organizacijoje) organizuojamas ne didesnei kaip 25 asmenų grupei. Vienoje darbo vietoje negali mokytis daugiau kaip 2 asmenys. Jei nėra galimybės organizuoti praktinį visos grupės mokymą, mokymo grupė dalijama į pogrupius.

REIKALAVIMAI PEDAGOGŲ KVALIFIKACIJAI

Darbo rinkos profesinį mokymą vykdančių profesijos mokytojų, dėstytojų, praktinio mokymo instruktorių kvalifikacija turi atitikti Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtintus bendruosius kvalifikacinius reikalavimus:

- turėti aukštesnįjį ar aukštąjį techninį išsilavinimą;
- turėti 3 metų darbo patirtį darbuotojų saugos ir sveikatos srityje;
- turėti galiojančias slėginių garotiekių ir karšto vandens priežiūros meistro bei elektros, dujų ir vandens tiekimo (Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus E sekcija) įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos specialisto atestacijas;
- turėti pedagoginių, psichologinių ir mokymo metodikos žinių pagrindus, kuriuos gali įgyti specialiuose įvadinio pedagoginio-psichologinio mokymo kursuose.

Pagal išvardintus reikalavimus pedagogų kvalifikacijai darbo rinkos profesijos mokytojai, dėstytojai ir praktinio mokymo instruktoriai privalo atestuotis ne vėliau kaip per vienerius metus nuo įsidarbinimo mokymo įstaigoje pradžios. Pedagoginė atestacija atliekama vadovaujantis darbo rinkos profesijos mokytojų atestacijos nuostatais.

LIETUVOS DARBO RINKOS MOKYMO TARNYBA PRIE
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

PATVIRTINTA

Lietuvos darbo rinkos mokymo
tarnybos direktoriaus

2004 m. lapkričio mėn. 22 d.
įsakymu Nr. V(9)-148

ATSKIRŲ MOKYMO DALYKŲ PROGRAMA

Mokymo programos pavadinimas: Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatorius
Mokymo programos kodas: 260052213

Eil. Nr.	Temų ir potemių pavadinimas	Skiriama valandų	
		Viso	Prakt.užs.
1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas ir kiti norminiai aktai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais	1	-
2.	Slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų įrengimo ir saugios eksploatacijos taisyklių taikymas	2	-
2.1.	Taikymo sritys. Pagrindiniai terminai. Bendri apibrėžimai.	1	-
2.2.	Vamzdynų kategorijos priklausomai nuo slėgio ir temperatūros.	1	-
3.	Vamzdynų gamybai naudojamos medžiagos	2	-
3.1.	Vamzdžiai ir liejiniai.	1	-
3.2.	Tvirtinimo detalės, atramos Lenkti ir suvirinti elementai.	1	-
4.	Vamzdynų armatūra, apsaugos ir kontrolės prietaisai	3	-
4.1.	Uždaromoji armatūra. Ventiliai, sklendės, atbuliniai vožtuvai. Jų žymėjimas. Konstrukciniai skirtumai. Špižinė armatūra.	1	-
4.2.	Apsauginiai vožtuvai, jų konstrukcija. Apsauginių vožtuvų patikrinimo terminai, periodiškumas. Patikrinimo metu pildomi dokumentai.	1	-
4.3.	Manometrai, jų konstrukcija, apsaugos priemonės nuo terpės poveikio. Manometrų patikrinimas pagal slėgį. Temperatūros matavimo prietaisai.	1	-
5.	Vamzdynų tiesimas ir suvirinimas	2	-
5.1.	Vamzdynų tiesimas kanaluose, estakadose, gamybinėse patalpose. Leidimų vamzdynams tiesti išdavimas.	1	-
5.2.	Vamzdynų paruošimas suvirinimui. Vamzdynų suvirinimo būdai, pridėtinės medžiagos. Suvirinimo siūlių kontrolė. Terminis vamzdynų apdirbimas. Atramų konstrukcija. Temperatūrinių pailgėjimų kompensacija. Drenažo ir prapūtimo įrengimas.	1	-
6.	Vamzdynų priėmimas po montavimo darbų, sumontuotų vamzdynų išbandymas, dokumentų pildymas	2	-
6.1.	Hidraulinis ir pneumatinis vamzdynų bandymas. Bandomojo	1	-

	slėgio paskaičiavimas.		
6.2.	Reikalavimai priduodamų vamzdynų dokumentacijai. Aksonometrinių schemų sudarymas.	1	-
7.	Vamzdynų registravimas ir techninis patikrinimas	2	-
7.1.	Vamzdyno pasas, papildomi dokumentai. Vamzdynų registravimas.	1	-
7.2.	Periodiniai techniniai vamzdynų patikrinimai, patikrinimų periodiškumas, apimtys, tikslai. Vamzdynų dažymas.	1	-
8.	Vamzdynų paleidimas ir eksploatacija	20	5
8.1.	Vamzdynų užpildymas ir paleidimas	4	2
8.2.	Vamzdynų darbinės terpės, slėgiai ir temperatūros.	2	-
8.3.	Vamzdynų drenažai.	2	1
8.4.	Armatūros aptarnavimas ir revizijos.	2	-
8.5.	Vamzdynų priežiūra ir aptarnavimas	4	1
8.6.	Vamzdynus eksploatuojančio personalo mokymas, instruktavimas, atestavimas. Atestacijos periodiškumas.	2	-
8.7.	Valkšnumo sąvoka eksploatuojant vamzdynus. Techninės priemonės stebint vamzdynų valkšnumą.	2	-
8.8.	Eksploatuojančio personalo teisės ir pareigos.	2	-
9.	Darbuotojų sauga ir sveikata prižiūrint ir eksploatuojant slėginius garotiekius ir karšto vandens vamzdynus.	6	-
9.1.	Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas ir kiti norminiai aktai darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais. Mokymas, atestavimas ir instruktavimas darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais.	1	-
9.2.	Darbo kodeksas. Darbo sutartis.	1	-
9.3.	Avarijų ir nelaimingų atsitikimų darbe priežastys. Avarijų likvidavimo būdai. Atjungimo atvejai. Avarijų ir nelaimingų atsitikimų darbe tyrimas.	1	-
9.4.	Priešgaisrinė sauga. Aplinkosauga.	1	-
9.5.	Profesinė rizika. Triukšmo mažinimas ir prevencija darbo aplinkoje.	1	-
9.6.	Darbo higienos reikalavimai. Pirmosios pagalbos teikimas nukentėjusiam.	1	-
10.	Praktinis mokymas	40	40
10.1.	Susipažinimas su darbo vieta, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos instrukcijomis.	8	8
10.2.	Praktiniai užsiėmimai aptarnaujant slėginius garotiekius ir karšto vandens vamzdynus.	32	32
	VISO:	80	45

Žinių tikrinimui skiriama po 30 min. kiekvienam egzaminuojamam asmeniui.

D. Keršienė
UAB „Achemos“ mokymo centras direktorės pavaduotoja

BAIGIAMASIS ŽINIŲ VERTINIMAS

Asmenys, baigę slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatoriaus mokymo programą, atestuojami, vadovaujantis Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendraisiais nuostatais.

Mokymo institucijoje sudaroma ne mažiau kaip trijų asmenų atestacijos komisija. Komisijos sudėtis tvirtinama mokymo institucijos vadovo įsakymu. Komisijai pirmininkauja mokymo institucijos vadovo paskirtas vienas iš komisijos narių. Komisijos sudėtyje privalo būti darbuotojų saugos ir sveikatos specialistas, asmuo, turintis galiojančią slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų priežiūros meistro atestaciją, darbo inspektorius arba slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų techninės būklės tikrinimo įstaigos specialistas.

Komisijos darbe gali dalyvauti ir mokymą vykdeš dėstytojas, tačiau be sprendžiamojo balso teisės.

Atestuojant slėginių garotiekių ir karšto vandens vamzdynų operatorius, tikrinamos įgytos teorinės žinios ir praktiniai įgūdžiai. Teorinių žinių patikrinimas vykdomas prieš praktinį egzaminą. Tik jį išlaikius, leidžiama laikyti praktinę egzaminą. Komisija atskirai vertina praktinę ir teorinę egzamino dalis. Teorinės žinios vertinamos testo arba klausimų, sudarytų pagal mokymo temas, pagalba. Asmenims, kurių teorinių žinių ir praktinių įgūdžių įvertinimai yra ne žemesni kaip 7 balai pagal 10 balų sistemą, išduodamas mokymo programos baigimo pažymėjimas (kodas 1114) ir atestacijos pažymėjimas.

Atestuojamojo žinias įvertinus nepatenkinamai, leidžiama pakartotinai jas tikrinti ne anksčiau kaip po dviejų savaičių.

Komisijos sprendimas įforminamas atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais protokole.